

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 103/32

mun. Chișinău

19.07.2023

Cristian IOSIP, inspector de integritate în cadrul Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Berehoi Ana, născută la data de XXXXX, IDNP: XXXXX, domiciliată în XXXXX, director al I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La data de 20.01.2023, în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare ANI*) a fost înregistrată sesizarea din oficiu cu nr. 04-32/68, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

În textul sesizării se reclamă pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Berehoi Ana, director al I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, manifestat prin angajarea în entitatea vizată a persoanelor înrudite prin sînge și afinitate, cum ar fi: fiul său, dl XXXXX, soția fiului său, dna XXXXX, soția fratelui său, dna XXXXX și fratele său, dl XXXXX, fiind încheiate contracte și emise ordine în privința acestora.

În ordinea art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate are obligația, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării, să efectueze verificarea prealabilă a sesizării întru stabilirea existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, cu emiterea unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

Astfel, în temeiul art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 coroborate cu art. 75 din Codul administrativ al RM, a fost demarată procedura de verificare prealabilă a sesizării întru stabilirea respectării condițiilor de formă și conținut a sesizării și existența bănuielii rezonabile de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

Analizând condițiile de admisibilitate a sesizării s-a constatat că, sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, sesizarea corespunde rigorilor legii, iar obiectul sesizat vizează aria de competență a ANI.

Urmare a validării datelor din sistemul informațional „e-Integritate”, dna Berehoi Ana a fost identificată în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. e) din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare Legea nr. 133/2016*), exercitând funcția de director al I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești.

În accepțiunea informațiilor din Registrul de stat al populației, s-a confirmat legătura de rudenie prin sînge și afinitate dintre dna Berehoi Ana și persoanele precizate în sesizare, cum ar fi: dl XXXXX, dna XXXXX, dna XXXXX și dl XXXXX.

Succesiv, în vederea verificării aspectelor sesizate, la data de 24.01.2023 a fost expediat demersul cu nr. 04-32/468 către I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, prin care s-a solicitat prezentarea informațiilor necesare cazului examinat.

Prin urmare, la data de 30.01.2023, ANI a recepționat răspunsul cu nr. 697 al dnei Berehoi Ana, director al I.P. Gimnaziu „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, prin care a comunicat că, *confirmă depunerea declarației privind conflictele de interese reale la data de 03.03.2022, fiind numită prin concurs în funcția de director, potrivit ordinului Direcției Învățământ Hîncești nr. 12-p din 02.03.2022. Nu a depus anterior declarația cu privire la conflictele de interese reale, considerând că specialiștii instituției, dl XXXXX, dna XXXXX și dna XXXXX nu au fost nemijlocit angajați în câmpul muncii de cînd aceasta activează în funcția dată, fiind angajați de precedentul manager al instituției, dna XXXXX. Cu referire la dl XXXXX, a informat că este angajat în calitate de operator de cazangerie în cadrul S.R.L. „Termo-Celsius” S.C. potrivit contractului individual de muncă nr. 23 din 04.10.2021. A menționat că, în momentul evaluării activității persoanelor aflate în conflict de interese, s-a abținut de la votare și semnarea proceselor-verbale.*

La răspunsul sus-menționat au fost anexate următoarele acte relevante cazului:

- Declarația privind conflictul de interese real a dnei Berehoi Ana din 03.03.2022, prin care a declarat că, la data de 02.03.2022, a constatat situația de conflict de interese în care se află cu referire la menținerea sau eliberarea din funcție a dlui XXXXX (*fiu*), dnei XXXXX (*noră*) și dnei XXXXX (*cumnată*);

- Răspunsul Direcției Învățământ Hîncești din 05.03.2022 cu privire la examinarea declarației privind conflictul de interese a dnei Berehoi Ana;

- Ordinul nr. 34 din 01.09.2020 cu privire la angajarea pe perioadă determinată a dlui XXXXX în funcție de conducător de cerc;

- Ordinul nr. 42 din 01.09.2020 cu privire la atribuirea funcției de muncitor de deservire a încăperilor dlui XXXXX;

- Contractul individual de muncă nr. 62 din 01.09.2020, încheiat între I.P. Gimnaziul „Bobeica”, din sat. Bobeica, r-nul Hîncești (*angajator*) în persoana dnei Berehoi Ana și dl XXXXX (*salariat*), prin care a fost convenit asupra angajării salariatului în calitate de conducător de cerc în cadrul entității menționate;

- Ordinul nr. 14 din 09.06.2020 cu privire la angajare pe perioadă determină a dnei XXXXX în funcție de secretar;

- Contractul individual de muncă nr. 62 din 01.09.2020, încheiat între I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești (*angajator*) în persoana dnei Berehoi Ana și dna XXXXX (*salariat*), prin care a fost convenit asupra angajării salariatului în calitate de secretar în cadrul entității menționate;

- Ordinul nr. 33 din 01.09.2020 cu privire la atribuirea funcției de director adjunct pentru educație dnei XXXXX;

- Contractul individual de muncă nr. 61 din 01.09.2020, încheiat între I.P. Gimnaziul Bobeica, din sat. Bobeica, r-nul Hîncești (*angajator*) în persoana dnei Berehoi Ana și dna XXXXX (*salariat*), prin care a fost convenit asupra angajării salariatului în calitate de director adjunct pentru educație în cadrul entității menționate;

- Contractul individual de muncă nr. 23 din 04.10.2021, încheiat între S.R.L. „Termo-Celsius” S.C. (*angajator*) și dl XXXXX, prin care a fost convenit asupra angajării salariatului în calitate de operator de cazangerie în cadrul entității menționate.

În continuare, la data de 06.02.2023, prin demersul cu nr. 04-32/770 a fost solicitată de la I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, prezentarea actelor administrative încheiate în privința subiectului vizat.

Subsecvent, la data de 07.02.2023, ANI a recepționat actele solicitate de la I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, înregistrate cu nr. 927.

Astfel, în urma efectuării verificării prealabile a sesizării vizate, s-a constatat existența aparenței a unui conflict de interese, ordine în care, în temeiul prevederilor art. 19 lit. b), art. 31 și art. 37 alin. (1) ale Legii nr. 132/2016, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința dnei Berehoi Ana, fiind emis procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 27/32 din 16.02.2023.

La data de 17.02.2023, prin scrisoarea nr. 04-32/1063, dna Berehoi Ana a fost informată despre inițierea controlului și cu privire la drepturile pe care le dispune aceasta în temeiul legii.

Drept urmare a inițierii controlului pe marginea cazului care face obiectul sesizării, la data de 09.03.2023, a fost expediat demersul cu nr. 04-32/1527 către Direcția Învățământ Hîncești, cu privire la prezentarea informațiilor relevante cazului supus controlului.

În continuare, la data de 15.03.2023, ANI a recepționat prin intermediul poștei electronice oficiale, copia răspunsului Direcției Învățământ Hîncești cu nr. 2147, fiind anexate copiile neautentificate ale actelor solicitate prin demersul sus-indicat.

Suplimentar, la data de 12.04.2023, în cadrul ANI a fost înregistrat originalul răspunsului Direcției Învățământ Hîncești cu nr. 2147, prin care au fost prezentate copiile autentificate ale actelor solicitate de către inspectorul de integritate subsemnat.

Așadar, în vederea asigurării respectării dreptului la apărare, la data de 14.04.2023, prin demersul cu nr. 04-32/2497, dnei Berehoi Ana i-a fost solicitată prezentarea punctului de vedere pe marginea cazului dat.

Respectiv, la data de 28.04.2023, în cadrul ANI a fost înregistrat punctul de vedere cu nr. 3699 a dnei Berehoi Ana, prin care a comunicat următoarele:

În fapt, la data de 18.08.1990, a fost angajată în câmpul muncii pentru prima dată, în calitate de învățătoare de limba și literatura maternă, în baza ordinului nr. 67 din 18.08.1990, semnat de către directorul școlii, dna XXXXX. Ulterior, la 01.09.2000, a fost transferată în funcția de director educativ, în baza ordinului de transfer, nr. 01/2-838 din 05.09.2000 al DGJÎ Lăpușna.

Începând cu 03.02.2012, în rezultatul concursului, în temeiul ordinului Ministerului Educației al RM, nr. 39p din 30.01.2012, a fost transferată în funcția de director al Liceului Teoretic din sat. Bobeica, r-nul Hîncești. După expirarea perioadei de 5 ani, contractul individual de muncă a fost prelungit în baza ordinului Direcției Învățământ Hîncești, nr. 09-p din 13.02.2017, pe un termen de 5 ani, pînă la 13.02.2022. La expirarea acestui termen, în rezultatul concursului, în baza ordinului nr. 12-p din 02.03.2022 al Direcției Învățământ Hîncești, a fost numită în funcția de director al I.P. Gimnaziul „Bobeica”, cu începere de la 02.03.2022 pînă la 02.03.2027.

Cu referire la efectuarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința sa, manifestată prin angajarea în entitatea vizată a persoanelor înrudite prin sînge și afinitate, cum ar fi: fiul său, dl XXXXX, soția fiului său, dna Berehoi Ana, soția fratelui său, dna XXXXX, a declarat că, toate trei persoane au fost angajate în câmpul muncii, în instituția unde activează și aceasta în calitate de director, de către conducerea precedentă a instituției.

În cazul fiului, dl XXXXX, ordinul de angajare nr. 13 din 01.09.2010 a fost semnat de către directorul liceului, dna XXXXX.

În cazul soției fiului, dna XXXXX, ordinul de angajare, nr.70 din 05.08.2011, a fost semnat de către același director, dna XXXXX.

În cazul soției fratelui, dna XXXXX (XXXXX), ordinul de angajare, nr. 1 din 16.08.2006, la fel a fost semnat de către directorul instituției de atunci, dna XXXXX. Astfel, persoanele înrudite prin sînge și afinitate sus-menționate, au fost angajate în câmpul muncii, în instituția unde activează și aceasta, în perioada anilor 2006-2011, ordinele de angajare fiind emise și semnate de către directorul instituției, dna XXXXX.

Dna Berehoi Ana deține funcția de director al acestei instituții începând cu 03.02.2012, ulterior perioadei angajării în serviciu în instituția vizată a persoanelor menționate.

Cu referire la acțiunile/măsurile întreprinse de către dna Berehoi Ana, în vederea respectării regimului juridic al conflictelor de interese, au fost relatate următoarele:

Angajarea, eliberarea, emiterea ordinelor ce-l vizează pe fiul acesteia, dl XXXXX, s-a făcut în baza Codului Muncii al RM, în temeiul art. 101, lit. (h) din Regulamentul- tip de organizare și funcționare a instituției de învățământ primar și secundar, ciclul I și II, ord. nr 235 din 23.03.2016 al MECC și în conformitate cu Planul - cadru privind învățământul primar, gimnazial și liceal.

Transferul angajatei, dnei XXXXX în funcția vacantă de învățătoare, a fost coordonat verbal cu specialistul principal al DÎ Hîncești, în scopul bunei organizări și desfășurării a procesului educațional în gimnaziu, în baza studiilor în domeniul respectiv și în temeiul prevederilor art. 100 lit. m), 101 lit. b), d), art. 104 lit. a), b) art. 105 lit. a), c), d) din Regulamentul- tip de organizare și funcționare a instituției de învățământ primar și secundar, ciclul I și II, ord. nr 235 din 23.03.2016 al MECC și în conformitate cu Planul - cadru privind învățământul primar, gimnazial și liceal.

Atribuirea funcției vacante de director adjunct pentru educație dnei XXXXX a fost realizată la solicitarea directorului adjunct pentru instruire, dna XXXXX, care a și semnat ordinul pentru asigurarea calității procesului educațional, ce urma să i se atribuie responsabilitățile de director în lipsa acesteia pe o perioadă de 4 luni și i s-a atribuit, subiectul vizat, fiind în concediu neplătit.

Privind transferul dnei XXXXX, profesor de limba franceză, din funcția de psiholog școlar în funcția vacantă de director adjunct pentru educație, a fost realizată la fel, în baza actelor reglatorii sus-numite.

Reieșind din necesitatea suplinirii funcțiilor vacante într-o localitate rurală, unde nu sunt alți specialiști și nici alte cereri de angajare, și este disponibilitatea, compatibilitatea cu funcțiile vacante ale persoanelor înrudite, ele fiind deja angajate ulterior.

A menționat că, evidența, tabelarea angajaților este efectuată de către directorul adjunct pentru instruire, dna XXXXX și administratorul instituției, dna XXXXX, fapt pentru care le semnează.

Stabilirea sporului pentru performanță se face în baza Regulamentului-cadru cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului din GM Bobeica, a Fișelor de autoevaluare de către membrii comisiei. La procedura de votare a sporului pentru performanțe, sau altele, nu participă, adică, nu votează pentru persoanele sus-numite. Ordinele sunt emise în conformitate cu actele reglatorii, deciziile luate de către comisiile care activează în instituție, Consiliul de administrație, Consiliul Profesoral.

La punctul de vedere a dnei Berehoi Ana, au fost anexate:

- Ordinul nr. 67 din 18.08.1990 despre primirea la lucru în calitate de învățătoare de limbă și literatură maternă studenta anului V, dna Berehoi Ana;
- Extras din carnetul de muncă.

Cadrul legal relevant:

Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate

Potrivit art. 6 lit. b), în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcții [...] precum, exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Articolul 7 alin. (2) lit. a) prevede că, în domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Art. 31 alin. (1) stabilește că, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.

În conformitate cu art. 37 alin. (1), Autoritatea efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau persoane juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. [...]

Succesiv, alin. (3) stabilește că, după repartizarea aleatorie a sesizărilor de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate inițiază verificarea prealabilă a acestora.

Alin (4), prevede că, prevederile art. 30, 31, 32, ale art. 33 alin. (6)–(8), (12) și (13), ale art. 35 și 36 se aplică în modul corespunzător.

Alin. (5), statuează că, Controlul nu poate fi inițiat în cazul în care de la admiterea conflictului de interese sau de la apariția stării de incompatibilitate, de restricție sau de limitare au trecut mai mult de trei ani.

La fel, potrivit art. 38 alin. (1), în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate

emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese [...].

Totodată, în temeiul art. 39 alin. (1), în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică.

Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale

Conform prevederilor art. 2, în sensul prezentei legi, următoarele noțiuni se definesc astfel:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (*părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă*) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (*cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră*).

În corespundere cu dispozițiile art. 12 alin. (3), alin. (4) lit. a), b), conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Succesiv, art. 12 alin. (5) prevede că, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Art. 14 alin (2) stabilește că, conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Alin. (3) al articolul sus-menționat, prevede că, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

La fel, alin. (4) statuează că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile art. 12 alin. (4)–(9) nu se aplică, subiectul declarării fiind obligat să

informeze cu privire la soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

În continuare, potrivit art. 12 alin. (10) al legii date, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Aprecierea inspectorului de integritate:

Potrivit art. 6 lit. b) din Legea nr. 132/2016, ANI exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. Inspectorul de integritate, în conformitate cu art. 19 lit. b) din aceeași lege, efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În acest context, coroborând cadrul legal pertinent cu circumstanțele de fapt a speței, inspectorul de integritate conchide că, conflictul de interese este situația în care subiectul declarării, dna Berehoi Ana, director al I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, a avut un interes personal ce rezultă din relațiile sale cu persoanele apropiate, mai exact cu persoanele înrudite prin sînge și afinitate, cum ar fi: fiul său, dl XXXXX, soția fiului său, dna XXXXX și soția fratelui său, dna XXXXX.

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real a apărut în momentul în care directorul I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, reprezentată de către dna Berehoi Ana în calitate de angajator, a fost chemată să emită acte administrative și să încheie direct acte juridice în privința persoanele apropiate, la caz:

- Ordinul nr. 34 din 01.09.2020 cu privire la angajarea pe perioadă determinată a dlui XXXXX în funcție de conducător de cerc;

- Ordinul nr. 42 din 01.09.2020 cu privire la atribuirea funcției de muncitor de deservire a încăperilor dlui XXXXX;

- Contractul individual de muncă nr. 62 din 01.09.2020, încheiat între I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești (*angajator*) în persoana dnei Berehoi Ana și dl XXXXX (*salariat*), prin care a fost convenit asupra angajării salariatului în calitate de conducător de cerc în cadrul entității menționate;

- Ordinul nr. 14 din 09.06.2020 cu privire la angajare pe perioadă determinată a dnei XXXXX în funcție de secretar;

- Contractul individual de muncă nr. 62 din 01.09.2020, încheiat între I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești (*angajator*) în persoana dnei Berehoi Ana și XXXXX (*salariat*), prin care a fost convenit asupra angajării salariatului în calitate de secretar în cadrul entității menționate;

- Ordinul nr. 33 din 01.09.2020 cu privire la atribuirea funcției de director adjunct pentru educație dnei XXXXX;

- Contractul individual de muncă nr. 61 din 01.09.2020, încheiat între I.P. Gimnaziul „Bobeica”, din sat. Bobeica, r-nul Hîncești (*angajator*) în persoana dnei Berehoi Ana și dna XXXXX (*salariat*), prin care a fost convenit asupra angajării salariatului în calitate de director adjunct pentru educație în cadrul entității menționate.

În legătură cu fratele subiectului declarării, dl XXXXX, ultimul a fost angajat în calitate de operator la cazangerie în cadrul S.R.L. „Termo-Celsius” S.C. în baza contractul individual de muncă nr. 23 din 04.10.2021, încheiat între societatea menționată și acesta.

Așadar, în temeiul art. 12 alin. (4), lit. a) al Legii nr. 133/2016, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării era obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află, ceea ce în cazul dat a fost încălcat acest termen.

Totodată, în conformitate cu art. 14 alin. (1)-(3) din Legea nr. 133/2016, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz. Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului

declarații, dna Berehoi Ana, i-a fost interzis înțepinderea oricărei acțiuni, în sensul semnării actelor administrative și juridice (*contracte individuale de muncă/ordine etc.*) indicate în partea descriptivă a actului de constatare, încheiate între I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, reprezentată de către subiectul declarații în calitate de angajator și între fiul său, dl XXXXX, soția fiului său, dna XXXXX și soția fratelui său, dna XXXXX, în calitate de angajați, cu excepția abținerii.

În rezultat, examinând înscrisurile probatorii acumulate la dosarul de control, precum și explicațiile subiectului vizat în raport cu prevederile legale care guvernează speța, inspectorul de integritate constată că, dna Berehoi Ana, director al I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin emiterea actelor administrative și încheierea actelor juridice precizate mai sus în privința persoanele înrudite prin sînge și afinitate, și anume, fiul său, dl XXXXX, soția fiului său, dna XXXXX și soția fratelui său, dna XXXXX.

În această ordine, argumentele/justificările invocate de către dna Berehoi Ana nu pot fi apreciate ca fiind concludente și pertinente, întrucât actele administrative și juridice încheiate de către subiectul controlului în privința persoanelor apropiate datează din anul 2020, deși, informarea organului ierarhic superior, Direcția Învățământ Hîncești, cu privire la conflictul de interese în care s-a aflat, a avut loc în anul 2022.

Respectiv, dna Berehoi Ana ignorat obligația legală de a declara conflictul de interese real și de a soluționa corespunzător în termenul legal acesta, precum și nu s-a abținut de la semnarea actelor vizate *supra*, contrar obligației impuse de art. 12 alin. (4) lit. a), b), alin. (5) din Legea nr. 133/2016 și prevederilor art. 14 alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016.

Mai mult, prevederile Legii nr. 133/2016 prevăd expres metodele/mijloacele de declarare și soluționare a conflictelor de interese, neglijate de către subiectul declarații.

Se precizează că, la data de 29.10.2021 au fost operate și publicate în Monitorul Oficial nr. 264-265 modificări în Legea nr. 132/2016 și Legea nr. 133/2016. Astfel, art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 statuează că, fapta subiectului declarații în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 73 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde.

Totodată potrivit art. 38 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarații și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Subsecvent alin. (2) art. 39 din legea precitată stabilește că, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarații, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

În corespundere cu alin. (5) din același articol, la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la

nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Prin urmare, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate a ținut cont de acțiunile admise de către dna Berehoi Ana în corelație cu criteriile prevăzute la art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 (*lipsa prejudiciului adus interesului public, lipsa comiterii unor abateri similare anterior, natura abaterii, funcția deținută precum și faptul că abaterea a fost admisă la nivel local, fără a se răsfrânge la nivel național/internațional și asupra interesul public general*), astfel, nu se va aplica subiectului controlului interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică și nu se va solicita încetarea funcției date.

Luând în considerație raționamentele menționate *supra*, în conformitate cu prevederile art. 19, 37-39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 12, 14 și 23 din Legea nr. 133/2016, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că, dna Berehoi Ana, director al I.P. Gimnaziul „Bobeica” din sat. Bobeica, r-nul Hîncești, având interes personal rezultat din relația cu persoanele apropiate, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- nedeclararea în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a), (b), art. 12, alin. (5), din Legea nr. 133/2016;
- nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14 alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016;
- consumarea conflictelor de interese, în conformitate cu art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016, prin emiterea actelor administrative și încheierea/semnarea actelor juridice menționate în prezentul act;

2. Se aduce la cunoștința dnei Berehoi Ana actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Cristian IOSIP